

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminică

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Popăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
a treia-ora 10 bani.

Dreptul de alegător.

Intre drepturile cetățenești cel mai important este dreptul de alegător pentru dieta țării. Pe acesta se bazează apoi o mulțime de alte drepturi.

Listele acelor, cari au drept de alegător se compun în țeara întreagă în lunile Martie și Aprilie. Compunerea acestor liste se face astfel, că se coreg listele din anul precedent, ștergându-se din acelea numele acelor, cari și-au pierdut dreptul, și introducându-se numele acelor, cari până acum n'au avut drept de alegător, dar' acum și l-a câștigat într'un mod oare-care, din cele prescrise de lege.

Este în interesul nostru românesc, că nimeni dintre noi să nu fie prescurtat în drepturile sale și că toți Românii cari au drept de alegător să fie induși în listele electorale.

De aceea ținem de necesar să dăm cetitorilor nostri unele îndrumări, cum trebuie să-și asigure dreptul de alegători.

În fiecare comitat să constituiesc anumite comisiuni, cari fac conscrierea alegătorilor. Aceste comisiuni dau de știre de cu bună vreme când vor veni în comună. Atunci e bine, ca toți aceia, cari cred că au drept de alegător să se prezente înaintea comisiunii și să întrebe, oare sunt induși în lista electorală ori nu? Dacă din greșeală nu sunt induși în listă, își pot preda rugarea verbal, ca să fie induși. Dacă au fost lăsați afară cu voia, atunci să aducă

dovezi, că au drept de alegător, și trebuie să fie ascultați.

Comisiunea de conscriere este îndatorată să înștiințeze în scris pe toți acei cetățeni, cari au fost șterși din lista anului trecut spunând și *causa*, pentru-ca aceștia să-și poată legitima eventual dreptul.

Se poate întâmpla, ca cineva din vre-un motiv oare-care să nu se poată prezenta înaintea comisiunii conscriitoare. În cazul acesta are drept să-și ceară introducerea în listă atunci, când lista este afișată la casa comunală spre controlare. Afișarea aceasta a listelor se face în fiecare an din 5 până în 15 Maiu. În decursul acestor zece zile toți aceia, cari din greșeală ori cu voia au rămas afară din listă, — pot face protest în scris, la care trebuie să alăture și documentele cari dovedesc, că au drept de alegător. Protestul se adresează comisiunii centrale și se trimite prin antistia comunală. Atât protestul, cât și documentele — pe cari antistia comunală este îndatorată să le facă gratuit — sunt scutite de timbre.

E de observat, că corectarea listelor în interesul persoanei sale o poate cere fiecare cetățean cu drept de alegere, afară de aceasta în cercul seu electoral fiecare alegător are drept să protesteze contra lăsării afară sau a inducerii pe nedrept a cuiva în listele electorale din ori-care comună. Protestele de felul acesta trebuiesc înaintate într'un singur exemplar și un protest se poate face și pentru mai multe persoane la oaltă.

O a doua espunere spre controlare a listelor electorale se face de către oc-

misiunea centrală (központi választmány) din 20 până în 30 Iulie în fiecare an. Toate protestele respinse și toate ordinațiunile referitoare la ștergerea cuiva din listele electorale, trebuie să fie imanuate aceluia, la al cărui drept de alegător se refer. Protestele rezolvate de comisiunea centrală dela ultima zi de afișare, respective dela imanulare socotind în decurs de zece zile pot fi apelate la Curie. Apelata trebuie făcută în scris, se pot alătura la ea și dovezi nouă și trebuie predată președintelui comisiunii centrale.

Aceasta este pe scurt procedura, prin care dreptul de alegător poate fi asigurat. Preoții și învățătorii nostri își vor împlini o datorie națională, dacă vor veghia și se vor îngriji, ca listele electorale să fie corecte și poporul nostru să nu fie lipsit de dreptul seu cel mai important.

Din Bucovina. Mercuri s'a ținut la Cernăuți alegerea particulară de deputat în cercul marilor proprietari. A fost reales deputatul român de până acum, cav. de Volcinschi, care din motive personale demisionase, dar' se vede, că la insistența fruntașilor români a revenit asupra hotărârei sale.

REFORMA LEGII DE ÎNSOȚIRI. În legătură cu reforma legii comerciale se pregătește și schimbarea legii de însoțiri. Novela de reformă va asigura autorităților un drept mai larg de control asupra însoțirilor comerciale.

FOIȚA.

Poesii populare.

Din Bratfalău.

Culese de N. Paștin, învățător.

Fost'am om, n'am fost tândală
Dorul și mândra mă-nșală,
Fost-am om, n'am fost nimică,
Dorul și mândra mă strică.

Până eram copil mic
Trupu-mi era hodinit,
Decum am crescut mai mare
Trupul meu hodină n'are.

Boii-n rit și eu la mândra,
Vin jutarii și-mi l-au țundra,
Nici cu mândră, nici cu țundră
Las'o la dracu dobândă.

Decât vii bade la noi
Mai bine te du la boi,

Decât vii și ear' te duci
Mai bine te du la junci,
Nici la hăia nu ești bun
Când li-e sete, le dai fân.

Din Sebeșul-săseșc.

Culese de Ioan S. Limbean, june.

Haida mândro să fugim
Unde-om put' să trăim,
Că satul ni s'a, mărit
Dușmanii s'au înmulțit
Nu mai putem să trăim,
Că unde sunt doi cu doi
Vorba li-este tot de noi.

De trei zile mândro-n coace
Nici măncarea nu-mi prea place,
Măcar cine de 'mi-o-ar face,
'Mi-o făceam cu mâna mea,
Nici aceea nu-mi plăcea,
Eară tu când 'mi-o făcea ai
Ei și tu bună-mi păre ai.

De-ar fi dorul vânzător
M'ași face neguțător,
Și 'mi-ași pune bolta-n poartă

Și-aș vinde la lumea toată,
Și 'mi-ași pune bolta-n prag
Și-ași vinde la dor cu drag.

Până cântă cucu 'n vie
Doamne bine 'mi o fost mie
De când s'o suit pe par
Mi tot urit și amar.
Nu cânta cucule-n par,
Să 'l las dracului amar,
Și cântă pe flori de vie,
Să scap și de cătănie.

Din Pustiniș.

Comunicată de Petru Acheclan, june.

Doină zic, doină mă chiamă
Ca pe earbă burueană,
Doină cânt și doină trag
Să vină cine 'mi-e drag.

Hai în luncă mândruliță
Să culegem garofițe
Să-mpletim o cununiță,
Cununiță să-mpletim
Amândoi să ne iubim,
Cununiță frumușea,
Să ne cununăm cu ea.

Situația în Austria. Ziarele din Viena anunță, că primul ministru Körber a avut o lungă convorbire cu toți șefii partidelor din parlamentul austriac, asupra situației politice. Dr. Körber a declarat că în cazul când parlamentul va fi pus în imposibilitate de a lucra, va fi dizolvat și se va suspenda constituția.

Episcopii croați și institutul „San-Girolamo“. Foile opoziționale croate publică textul protestului prezentat Papei în numele corpului episcopesc croat de către arhiepiscopul Stadler în chestia institutului „San-Girolamo“. Protestul accentuează nemulțumirea poporului croat, care acum se ocupă cu ideea să părăsească Roma. Roagă Vaticanul să nu revoace titlul de „pro croatica gente“ al institutului și să nu-l cedeze Muntenegrului, care nu are nici un drept la numitul institut. Clerul croat face aspre reproșuri diplomației austro-ungare și îndeosebi guvernului maghiar și amenință, că dacă Vaticanul nu va respecta pretenziunile poporului croat, nici un elev nu va mai cerceta în viitor institutul „San-Girolamo“. Pasul energetic al corpului episcopesc croat a pus pe gânduri Vaticanul.

Tripla-alianță. Ziarul „Fanfulla“ din Roma e informat, că după închiderea parlamentului italian, în decursul verii, se vor începe tratativele pentru reînnoirea triplei alianțe. Spre acest scop vor avea o întâlnire Bülow, Goluchowski și Prinetti în Karlsbad.

Tratatul triplei-alianțe expiră în 6 Maiu 1903. Despre abdicere nu este în el nici o amintire și dacă nu ar fi reînnoit, înceată delă sine

Proces de presă. În scurt timp vor avea ocaziune din nou și Sașii să

Din Zoltan.

Comunicate de Iacob Bacl, june.

Eartă-'i Doamne păcatu
Cui a făcut oftatu,
Că oftatu-'i lucru mare
Și e bun la supărare.

Mândra-'naltă ca o salcă
Badiu șustărel de-o vacă,
Șustărel de două vaci,
Mă mir mândro cum de-'l placi.

Fost-a taica beutor
Și-a rămas la birt dator,
Eu silesc să mă plătesc,
Mai tare mă datoresc.

Din Băiești.

Comunicate de Ionăș Ball, june.

Bate vântul, iarna vine,
Vine-'mi dor mândro de tine,
Iarna vine, vântul bate,
Mândruțița mi-'i departe.

Bate vântul frunza cade,
Vine-'mi dor de tine bade,
Doru-'i dor și n'am ce face,
Făr' de tine nu-'mi dă pace.

guste din „liberalismul“ unghuresc. Actualul deputat sas Dr. Lutz Korodi, scrisese câțiva articoli în „Kronstädter Zeitung“ pentru cari procurorul a intentat proces de presă. Pe banca acuzatilor va sta dl Dr. Korodi și încă patru redactori dela „Kronstädter Zeitung“. Motivul acuzei este: agitație contra națiunii maghiare. Strigăm și noi cu poetul maghiar: „Csak előre“.

Sporirea armatei. După-cum anunță o știre din Viena, cele patru regimente din Bosnia vor fi mărite dela prima Octomvrie a. c. fiecare cu câte o nouă companie. Cele patru companii nouă vor forma dela anul viitor un batalion de vânători campestri.

Ironia sortii. Falnicii Munți-Apuseni au fost ajunși să fie reprezentați în parlamentul maghiar de către ganeful Tizza Kálmán, care în viața lui întregă numai rău a făcut Românilor. Acum, după moartea acestuia, deputatul Abrudului va fi Jidanul Dr. Rosenberg Gyula. Pe acesta l-a recomandat prim-ministrul Széll.

† Iosif Goldiș.

Deja de mai mult timp se vestise, că episcopul Iosif Goldiș dela Arad e greu bolnav. Se spunea chiar, că nu este nici o speranță de scăpare și catastrofa e inevitabilă.

Știrile s'au adevărit. Episcopul Iosif Goldiș, după grele suferințe a răposat în 5 I. c. n., la orele 5.

Din viața răposatului dăm, după „Enciclopedia română“ următoarele date biografice:

Răposatul episcop s'a născut la 1837 în Socodor, com. Aradului. A cercetat gimnaziul din Szarvas și Arad, și apoi a studiat teol. în Arad, dreptul în Dobrișin și filoz. în Pesta. După terminarea studiilor mai întâiu a servit ca funcționar comitatens, ear' la 1869, făcându-se călugăr (cu care ocaziune își schimbă numele din Ioan în Iosif), intră în serviciul bisericeii, funcționând ca profesor de teologie și asesor la consistorul din Arad. În 1873 fu numit profesor de limba română și latină la gimnaziul de stat din Arad, apoi la 1892 ales de vicar al eparhiei Orăzii-mari. La 1896 a fost ales deputat dietal al cerc. Ceica (Bihar) cu program guvernamental. În 14 Maiu 1899 ales ca episcop al Aradului. Iosif Goldiș a colaborat la foile „Speranța“ și „Lumina“, și în 1880 a publicat lucrarea: „A román nyelv latinsága“ (Latinitatea limbii române) ca răspuns la afirmațiunile scriitorului maghiar Réthy Lajos.

Afară de consistorul diecesan au dat anunț funebral și rudeniile răposatului episcop. Acest anunț e subscris de fratele și sora episcopului, de nepoți etc.

Înmormântarea s'a făcut cu frumoză solemnitate. Lume multă româ-

nească s'a adunat din acest privilegiu la Arad, atât din apropiere, cât și din depărtare.

Archidieceasa a fost reprezentată prin domnii protopresbiteri Papiu (Sibiului), Domșa (Orăștie) și Păcurar (Ilia).

Dieceasa Caransebeșului au reprezentat-o P. C. Sa vicar-archimandrit Filaret Musta și domnii Dr. T. Badescu, Dr. P. Barbu și T. Barzu.

Consistorul din Oradea-mare a fost reprezentat prin vicarul V. Mangra, protopopii N. Roxin, T. Păcală și asesorul consistorial Andreiu Horvath, preoții G. Pap și N. Diamandi.

Prohodul s'a ținut în biserică indesuită de lume. Erau de față și notabilitățile orașului.

Vorbirea funebrală a rostit-o archimandritul Hamsea, ear' deslegarea a cetit-o archimandritul-vicar Filaret Musta.

Pe la 11^{1/2}, s'a pornit convoiul și dela podul Murășului, cei-ce au petrecut pe răposatul la măn. Hodoș-Bodrog, s'au așezat în trăsuri.

Carul mortuar a sosit la mănăstire la orele 4. Clerul sosit mai înainte i-a eșit spre întimpinare cu litia. Cosciugul a fost dus în biserică, unde s'a oficiat prohodul de înmormântare; în urmă l-au scos din biserică și l-au așezat în mormântul săpat la dreapta dela ușa bisericeii, la locul pe care l-au ales Duminecă o comisie compusă din Dr. Ioan Suci, protosincelul I. Pap și inginerul Tabacovici.

DIN LUME.

Enciclica Papei.

Acum a apărut și partea a doua din ultima enciclică a Papei. Ea e de un caracter polemic și apologetic. Constată, că progresul instrucțiunii lipsite de o creștere religioasă-morală nu e în stare să întărească sufletele față de propaganda imorală ce o face îndeosebi o jurnalistică desfrânată. Nici înaintarea științelor n'au produs fructele dorite și așteptate de mulți. Pentru aceea însă nu trebuie disprețuite sau neglijate, numai cât ele să nu fie lipsite de elementul religios. Biserica nu e dușmană științei și culturii, căci chiar împrejurararea, că e păzitoarea neadormită a dogmei, o face să fie promovătoarea științei și mama adevăratei culturi. Inimicii creștinismului prezintă biserică și ca inimică a libertății. Da, e dușmană libertății, care nu vrea să știe de nici o lege, de nici un frâu, dar' e spriginitoarea libertății, sub care se înțelege facultatea de a face ușor și din abundență binele după normele legii eterne. I-se mai impută bisericeii, că ar vrè să răpească pentru sine drepturile statului. Chiar biserică învață, că să dăm Cesarului, ce e al Cesarului, și lui Dumnezeu, ce e al lui D-zeu. La fine enumără enciclica aparițiunile mângăitoare ale timpului nou și admoniază pe oameni să se supună cu încredere normelor sfântului scaun, cari sânt mijlocul principal pentru delăturarea neunirii și pentru împreunarea tuturor puterilor întru Isus Christos.

Turburările în Orient.

Albanezii și cetele lui Sarafoff continuă cu activitatea lor. După știrile mai nouă, două batalioane au plecat la Ipek în ziua de 5 Aprilie. Încă dela 2 Aprilie circulația cu Mitrovița și Novibazar este întreruptă.

La Ipek domnește panica; târgul este închis; rebelii au ocupat Conakul și telegraful din Novibazar. Generalul Schemsi pașa a plecat din Pristina cu trupe de cavalerie pentru a restabili ordinea.

Poarta asigură, că aceste evenimente n'au decât un caracter local; restabilirea ordinii se va face astăzi sau mâine. Totodată poarta a adresat din nou o circulară reprezentanților sei din străinătate asupra situației din Macedonia.

Bandele bulgare operează indeosebi în vilaietul Salonic. Acolo au năvălit asupra mai multor sate, pe cari le-au prădat. Trimiși de-ai comitetului bulgar au ucis pe fruntașul Sârb Oatriota.

În Macedonia, Grecii se solidarizează acum pe toată linia cu Turcii în contra Bulgarilor.

Între Sârbia și Turcia încă amenință un conflict din cauza închiderii graniței de către Turcia, care ar fi interzis trecerea dintr'o țară într'alta, și din cauza, că întărirea definitivă a episcopului sârb Firmilian din Sârbia-veche se tot amână de către Sultan la insistențele guvernului bulgar.

Marele vizir a dat un ordin către valii din Adrianopol, Salonic, Monastir (Bitulia) și Cosovo, provocându-i să se suprimă la timp orice turburare a liniștii, grijind totodată, ca populația pacinică mohamedană și creștină să fie scutită de vexațiuni.

După știri din Sofia guvernul bulgar a concentrat la granița Macedoniei 15 batalioane. Și în districtele sudice ale Sârbiei se concentrează trupe.

150 de reprezentanți ai partidului revoluționar din Macedonia au avut o convenire secretă de 2 zile în Sofia, unde au hotărât asupra pașilor de întreprins pentru revoluționarea Macedoniei.

Agenții lui Sarafoff au inundat Macedonia, unde distribuie locuitorilor mai bine situați următoarea provocare: »Națiune și libertate! În numele supremului comitet macedonean îți poruncesc să dai prezentatorului acestei scrisori suma de ... spre scopul validității scumpei noastre cauze. Boris Sarafoff.

Rusia.

După-cum se anunță din Petersburg, mai toate universitățile rusești sunt închise. Politehnicul din Petersburg, terminat de curând cu cheltuieli de 9 milioane ruble, e vorba să nu se mai deschidă de loc, ba în cercuri inițiate se susține chiar, că Țarul a hotărât să-l prefacă într'o căsarmă. Cu toate loviturile date studențimii, aceasta persistă în lupta ei contra Țarismului. Studenții din Petersburg au înființat un comitet secret, care conduce acțiunea și dă și un buletin, care conține știri despre mișcarea revoluționară, măsuri, proclamațiuni etc. Proclamațiunile sunt iscă-

lite »Comitetul secret de acțiune al studenților din Petersburg«. S'a format și un fond, în care s'au versat din parte nestudentească sume mari de bani. Studenții sunt spriginiți de lucrători și de toate acele elemente ale inteligenței, care voesc răsturnarea autocrației.

În Odesa s'au împărțit proclamațiunile, cari cer uciderea căpeteniei orașului, a lui Șuvaloff. Arestările nu mai au sfârșit, așa că temnițele sunt deja archipline.

La propunerea ministrului de războiu scupeina a hotărât ridicarea cadrelor de pace dela 12 000 la 17.500 soldați. Pentru scopul acesta s'a votat un credit suplimentar de 1 milion lei.

Războiul din Africa-de-sud.

Stejn s'a întălnit deja cu Delarey. Consultările se continuă parte între Delarey și Stejn, parte între Schalk-Burger și ceilalți generali buri. Botha încă va participa la ele.

La consulatul transvaalic din Bruxella au ținut conducătorii buri o conferință, în care s'a hotărât din nou să țină cu toată tăria la cele două condițiuni principale de pace: independență internă și amnestie pentru Africanderi.

Ministrul englez de războiu a făcut cunoscut, că în 30 Martie s'a întâmplat o catastrofă de tren lângă Barbeston (Transvaal), cu care prilej au fost uciși 30 și răniți 45 soldați.

Pe câmpul de războiu au fost împușcați 2 ofițeri ai trupelor auxiliare australiene. Ei comiseră multe jafuri și omoruri, din care cauză au și fost condamnați prin un consiliu englez de războiu la moarte. De altminteri aproape toate trupele sosite din Australia și Canada în ajutorul Englezilor sunt compuse din aventurieri și candidați de pușcărie.

În camera engleză a declarat Balfour, că nu poate comunica nimic despre pertractările de pace.

Pertractările de pace decurg încet și din cauza depărtării celei mari între singuraticii fruntași.

Mai multor reprezentanți ai presei primiți de Leydsle-a declarat acesta, că în ultimele conferințe ale conducătorilor buri s'a hotărât persistarea pe lângă pretensiunea independenței. Totodată a repetat, că starea Englezilor e nefavorabilă și Botha înaintează spre colonia engleză Natal.

Kruitinger a fost absolvat. El va fi tractat ca și ori-care alt prizonier.

De pe câmpul de războiu a sosit la legațiunea bură din Bruxella știrea, că trupele bure sub comanda generalilor Delarey și Kemp au bătut total pe Englezi la Lichtenberg. Englezii au avut 400 morți și mulți răniți. Botha înaintează în mod amenințător către Natal.

În chestiunea tratativelor de pace, de cari se vorbește atât în tabăra engleză cât și în cea bură, nu se poate afirma până acum nimic pozitiv.

Știri mărunte.

Guvernatorilor turci din Asia-mică li-s'a dat ordin să supravegheze frontiera dinspre Persia, spre a preveni o invasiune a bandelor revoluționare armene din ținuturile limitrofe ale Persiei.

Contra-admiralul austriac de Ripper și doi căpitani de marină au fost primiți în audiență de regele Italiei.

La banchetul, ce s'a dat de către armenofiliile englezi, s'a decis ca conferința internațională a amicilor Armeniei să se țină în Iulie viitor la Bruxella.

Împăratul german va fi reprezentat la sărbările de încoronare din Londra prin fratele seu Heinrich.

Din Bern se depeșează, că consiliul național a ales pe colonelul Meister (Zürich) de president.

Țarul Nicolau a primit Mercuri în audiență pe ministrul-președinte bulgar.

Guvernul turcesc a desmințit știrea despre moartea moștenitorului de tron. — În Constantinopol a fost arestat un ofițer și un funcționar civil în momentul, când părăsiau locuința unui diplomat străin.

Înțelegerea între Franța și Italia cu privire la Tripolis a produs mare iritație la Constantinopol. Mai mulți ofițeri turci au plecat la Tripolis pentru perfecționarea instrucției trupelor de acolo.

„Corda Fratres“.

Societatea studenților din Europa, numită »Corda Fratres« va ține la toamnă un congres la Budapesta. Înainte de acesta s'a întrunit în săptămâna trecută studenții la Roma.

Congresul studențesc dela Roma și sărbările aranjate cu acest prilej, au avut un splendid succes. În special pentru noi Români zilele de 2—6 Aprilie c. vor rămâne zile scumpe și în vezi memorabile pentru primirea caldă și entusiastă a reprezentanților tinerimii noastre române și pentru îmbrățișarea sinceră a chestiei române.

Eată schițarea unor momente mai principale dela congres și sărbări în ordine cronologică:

Prima ședință.

La prima ședință a congresului ținută în 2 l. c. în teatrul »Adriano«, a vorbit întâiu dl Orănescu, în limba franceză, în numele secțiunii române; apoi dl Arpad Gooz, pentru Unguri. După aceea a vorbit dl Gaziov, reprezentând pe studenții iredenți italieni, care a fost salutat cu strigăte entusiaste de: »Trăească Trento și Trieste«!

Studentul român Iliescu a cetit cântecul ginteii latine al lui Alexandri în limba italiană.

Studenții români au fost obiectul unor ovațiuni entusiastice din partea Italianilor, cari au urât călduros realizarea aspirațiilor poporului român, aclamând pe *Ardeleni și nobila cauză națională a Românilor*.

Ovațiuni.

În ședința de Joi, a congresului »Corda Fratres«, profesorul italian Romiti, în urma patrioticei cuvântări a studentului român Remus Iliescu, a vorbit despre *tributul de sânge dat de elementul român alături de eroii garibaldieni*.

După ședință, studenții congresiști au vizitat în corpore forul roman, palatul cesarilor, catacombele lui Caligula și termele lui Caracalla.

Seara la teatrul Argentina a avut loc conferința profesorului Cogliolo despre studentul în diferite epoce.

Când apărură studenții români, cari au fost îndată cunoscuți după tricolorul ce purtau la piept, au fost întâmpinați cu o demonstrațiune entusiasmatică. Sala întregă a strigat: *Trăiască studenții români! Trăiască frații nostri! Trăiască România!*

La Tivoli.

Vineri studenții au făcut excursiunea la Tivoli.

Studenții români au fost earăși foarte mult sârbătoriți.

La banchetul oferit de ministrul de instrucție al Italiei, la Tivoli, au luat parte 600 de studenți.

După discursul ministrului și acela al primarului Romei, prințul Colonna, prof. universitar Pierantoni a ținut un călduros discurs în onoarea Românilor.

Strigătele de: *Trăiască studenții români! Trăiască România! Trăiască Transilvania!* răsuna pretutindenea.

A vorbit studentul român Iliescu, mulțumind.

Tot Vineri și la Tivoli, studentul român *Capeteanu*, silit fiind de studenții italieni, a explicat în timp de o oră, chestiunea națională a Românilor ardeleni.

Cuvântarea a avut un mare succes, fiind aprobată cu entuziasm.

Erau de față și patru profesori universitari, cari de asemenea au aprobat explicațiunile date de *Capeteanu*.

Principiul de naționalitate

Sâmbătă a fost ultima ședință ordinară a congresului. S'a discutat despre participarea studenților italieni la congresul din Budapesta.

Discuția a fost furtunoasă.

S'a admis în această privință de a se respecta dispozițiunile consacrate în congresele dela Turin și Paris.

În ceea-ce privește secțiunile s'a admis principiul de naționalitate.

Steagul românesc.

Duminecă dimineața la 11 ore, în sala curiaților, la Capitoliu, a fost mare recepțiune pentru predarea steagului de onoare românesc, studenților italieni.

Solemnitatea a fost presădată de ministrul instrucțiunii publice, Nasi, și de prințul Colonna, primarul Romei.

Afluența de lume era mare.

Întrarea studenților români a fost salutată cu lungi aplause.

Studentul român *Iliescu* a ținut în italianește un discurs, care a fost mult aplaudat.

Au vorbit apoi studenții români *Vișoiu*, *Xeni*, *Orănescu* și *Capeteanu*.

Vice-președintele Persico a mulțumit, apoi ministrul Nasi a ținut un lung discurs făcând o afectuoasă mențiune despre studenții români.

Profesorul universitar de Gubernatis a rostit în urmă, pentru Români, cuvinte calde cari au fost acoperite de ovățiuni.

Cât timp a durat congresul s'au trimis numeroase telegrame de felicitare din România, Sibiu, Cernăuți etc.

Din năravurile animalelor.

Deși animalele sunt lipsite de sufletul dat de D-zeu numai omului, le putem vedea și pe ele făcând unele lucruri, cari dovedesc, că instinctul, care le cârmuește, le apropie în câțiva de om. Între animalele mai mari s'a dovedit de foarte cuminte

Elefantul.

Pliniu și Plutarh la cei vechi povestesc că un elefant, pedepsit că jucase rău, fu în urmă găsit exercitându-se singur la lumina lunii.

Elefanții au o bună memorie: sălbătăcindu-se, când sunt din nou prinși, țin minte ce au învățat în prima domesticire. De regulă mărînimoși, își răsună numai când li-se face vre-un rău. Trăind în turme, la nevoie își espun chiar vieață pentru șeful turmei. Sunt sensibili la durerile altora. La Lakanaor o epidemie umplând drumurile de morți și suferinzi, Nababul din înălțimea elefantului său n'avea nici o grijă, pe unde mergea, în timp ce înțeleptul animal fie-ce pas îl făcea cu multă băgare de seamă, ca să nu calce pe nimeni.

La Londra un elefant bătut o dată până la sânge fiindcă nu voise să treacă peste un pod fără soliditate, făcut în grabă, când văzu pe căpitanul vaporului ce-l adusese în Anglia, și de care fusese foarte bine tratat, îi luă mâna, o puse pe rană, și apoi i-o aduse înaintea ochilor plină de sânge. Stăpânul de milă încetează de a-l bate, și-i oferă cartofi. Elefantul îi aruncă cu dispreț. Oferindu-i însă un spectator fructe, le luă, le mănca și apoi îi puse trompa pe după talie în semn de mulțumire.

Elefanții se supun cu multă rezignațiune la operațiile chirurgicale cele mai dureroase, și iau medicamente foarte rele.

Sunt plini de iubire către păzitorii lor. La Ceylan un elefant preferă să nu mănânce o noapte, numai să-l păzească pe păzitorul său, ce era întins pe pământ mort beat: pe care din acele două animale le ați aplauda pentru virtuțile lui morale?...

Une-ori sunt plini de șiretlic. Păzitorul unui elefant punând într'un cupator plăcintele sale de orez și acoperindu-le cu iarbă și pietre, le lăsa pentru scurtă vreme cu elefantul legat de arbore: elefantul își desprinde lanțul dela picior, descoperă cu trompa plăcintele, le mănâncă, pune apoi iarba și petrele la loc, ca cum nimic nu s'ar fi întâmplat, și se rentoarșe la postul său, unde neputându-și băga lanțul în picior, îl înfrășură așa ca să pară legat. Reîntorcându-se păzitorul, descoperă vinovatul după privirea sa pe furie spre cupatorul cu fostele plăcinte.

Elefanții domesticiți sunt de mare folos pentru prinderea celor sălbateci, se întrebuințează la așezarea lemnelor în grămezi geometrice făcute și alte servicii, unde dau dovadă de multă îndemânare.

Elefanții domesticiți, ca să înlăture arșița soarelui, își acoperă adesea capul cu fân și cu iarbă, ear' din arbuștii tineri își fac singuri un fel de evantalii, cu cari se apără de muște.

Pisica.

Percy-Smith bătând mereu pe o pisică, ori de câte-ori pisoi ei făceau vre-o greșală, ea îi învăța bunele manieri, lovindu-i peste urechi, când greșeau. O pisică a lui Blakman observând, că cățelul capeta mănecare totdeauna când cere în două picioare, făcu și ea tot așa. O alta, bună prietenă cu un papagal, veni într'o zi miorlăind și foarte escitată, apucă de șorț pe bucătăreasă, făcându-i semn să meargă la bucătărie, unde găsi pe papagal cât pe aci să se începe într'un aluat moale. Simpatia și bunăvoința sunt foarte dezvoltate la pisici: O. Fitch scrie de o pisică domestică c'a fost văzută luând fărîmături de pește, ce i-se dăduse să le mănânce și ducându-le în grădină, le oferă unei pisici străine, slabă și moartă de foame. Colegul meu Gheorghian mi-a comunicat următorul caz: un copil mic, ce mânca o bucă de covrig, o scapă din mână, ne mai putându-o ajunge: o pisică ce văzu faptul, se coborî dela locul ei și dădu cu laba covrigul, până ce copilul îl putu ajunge și lua în mână.

Pisicile sunt violene. Hutching văzu cum una prinzând un pui de pasăre, îl spăria continuu, ca să atragă și pe părinți. Frost povestește, că oamenii se aruncând fărîmături la pasări, pisica pândia, ca să le vâneze. Când nu mai aruncară fărîmături, pisica împrăție ea singură. Același lucru îl observă și Drul Klein. Pisicile au un particular meșteșug de a ridica clanțele și deschide ușile. Adese-ori trag singure clopoșelul dela ușă, ca să li-se deschidă, și pisica Drului Grighton Browne apăsa chiar pe butonul soneriei.

Vulpea.

Animale vestite pentru violența și inteligența lor se întovărășesc adese-ori câte două la vânătoarea de iepuri. Ele au un meșteșug deosebit de a mânca, fără primejdii, carnea curselor întinse pentru alte animale. Drul Rae neisbutind cu cursele comune să prindă vulpi arctice, legă carnea de amăgit de cocoșul unei puști, îndreptată spre carne cu o sfoară de 30 met. Sfoara fiind sub omăt, socoteala Drului era, că apucând vulpea de carne să tragă cocoșul și descărcarea puștii s'o ucidă; dar' vulpile făcură altfel: pentru întâia-ora o tovarășă a lor fiind ucisă, cum obiecte străine nu erau decât pușca în depărtare și sfoara dela carne, conchiseră că aci trebuie să fie pericolul, așa că rozând sfoara mâncău carnea fără grije. Une-ori făceau în zăpadă un șanț, perpendicular cu direcția sfoarei, și cum pușca era îndreptată așa ca să se descărce la oare-care distanță deasupra zăpezii (când vulpea o apuca carnea, o s'o ridice în sus, își zicea Drul), vulpile trăgând din șanț carnea în jos, descărcarea puștii trecea pe deasupra și ele mâncău carnea fără grije.

Couch, după d'Olanș, citează cazul unei vulpi ce-și atirna coada între stânci pe marginea mării, și cum simțea că s'a lipit vre-un rac de ea, îl scotea și-l mânca. Și la noi nu e povestea, că ursul n'are coadă, de când i-a rămas în apa ce a înghețat peste noapte ori fiindcă se prinsese prea mult pește?...

Dragu.

PARTEA ECONOMICĂ.

STATUTELE

„Reuniunii I. de înmormântare a locuitorilor români gr.-... din“.

(Urmare).

§. 27.

De sfera de drept a adunării generale se ține:

a) alegerea și amovarea directorului reuniunii, a substitutului, a membrilor din consiliul direcțiunii, mai departe a cassarului, a notarului și a membrilor comitetului de reviziune, și darea absolutului;

b) suprarevisiunea socotelilor prezentate;

c) desființarea reuniunii;

d) modificarea statutelor; la aceasta se recer două din trei părți a voturilor celor prezenți, în ori-ce alt caz majoritatea absolută e suficientă;

e) Pertractarea și rezolvirea recurselor băgate contra conducerii societății, contra purtării afacerilor și contra concluzelor consiliului de direcțiune;

f) luarea măsurilor, cari eventual sânt necesare contra consiliului de direcțiune sau membrilor singuratici în privința tragerii lor la răspundere pe baza legii sau a statutelor;

g) reducerea taxelor de membru, dacă e posibil, în cas contrar ridicarea taxelor, dacă se ivește lipsa.

§. 28.

Adunarea generală e capabilă a decide, dacă sânt de față cel puțin 10%, din totalitatea membrilor, adică 60 de membri.

Dacă adunarea generală nu e capabilă de hotărâre, atunci pentru a rezolvi programa obiectelor, în timp de 8 zile e a se convoca o nouă adunare generală, la care decid membrii prezenți.

§. 29.

În adunarea generală presidează directorul sau substitutul său, care va conduce pertractările în regulă.

§. 30.

Conclusele se aduc de regulă cu majoritate de voturi; în cazul când voturile sânt egale, acea părere devine concludus, la care se alătură presidentul. Alegerile se fac de regulă cu votare nominală; dacă însă 10 membri prezenți cer votare secretă, atunci aceea trebuie ordonată și îndeplinită necondiționat.

Și aici decide majoritatea de voturi; în cas de voturi egale, decide soarta.

§. 31.

Despre pertractările adunării generale se ia proces verbal, care cuprinde în sine numele și numărul celor prezenți, propunerile făcute, conclusele luate și rezultatul alegerilor.

Presidentul concorde cu verificarea pe 3 (trei) membri prezenți!

§. 32.

Consiliul direcțiunii

constă din director, substitutul său, cassar, notar și 5—9 membrii, pe cari li alege adunarea generală din 3 în 3 ani. Dacă easă unul din membrii direcțiunii, locul aceluia îl umple provisor direcțiunea.

Adunarea generală poate amova din postul lor ori-și-când pe membrii direcțiunii, fără obligământ de despăgubire.

§. 33.

Consiliul direcțiunii ține în fiecare lună, după trebuință, una sau mai multe ședințe, sub presiul directorului sau substitutului său.

De cercul său de activitate se ține:

a) primirea de membri noi, eventual eschiderea unor membri;

b) controlarea cărții de evidență a membrilor, a stării casei și contabilității;

c) supracensurarea rațiociniului anual al cassarului și susțernerea aceluia la adunarea generală;

d) stabilirea și liquidarea speselor extraordinare, neprevăzute în §-ul 37.

e) rezolvirea cauzelor nerelegate la adunarea generală. Despre ședință se ia proces verbal, care se verifică cel mult în ședința proximă prin trei membri designați de director.

§. 34.

Consiliul direcțiunii e capace a decide, dacă fiecare membru a fost în mod iustificabil invitat și dacă cel puțin 5 inși sânt de față.

§. 35.

Conclusele se aduc cu majoritate de voturi și în cas de egalitate a voturilor, votul presidentului decide.

§. 36.

Consiliul direcțiunii e răspunzător pentru pagubele cauzate din vina sa.

§. 37.

Drept honorar primește la fiecare cas de moarte dela cassa reuniunii: directorul 4 cor. directorul substitut 2 cor., cassarul 10 cor., notarul 4 cor. Dacă la vre-un cas de moarte directorul substitut a îndeplinit agendele de director, în cazul acela lui 'i-se compete honorariul de 4 cor., ear' directorului numai 2 cor. Honorarile, în special honorariul cassarului după starea financiară a reuniunii și după exactitatea muncii lui se poate urca moderat din 3—3 ani, din partea adunării generale dar' nici-odată nu se poate urca până la suma dublă. Nici un membru din direcțiune nu primește dela cassa reuniunii nici un honorar, având fiecare a cerceta ședințele gratuit.

§. 38.

Consiliul direcțiunii angajează servitorul reuniunii. Datorința servitorului e, a invita la ședințe membrii direcțiunii, a provoca membrii la solvirea taxelor în fiecare cas de moarte și a prevedea punctuos toate afacerile concrete lui din partea funcționarilor. Servitorul primește de plată în fiecare cas de moarte 6 coroane. (Va urma.)

Despre dări și aruncuri.

(Urmare)

Darea după chiria casei.

După casele, cari sânt date cu chirie, fie și numai în parte, se plătește o dare deosebită, numită darea după

Nădragii roșii.

(Anecdota)

Un Țigan mergând odată
Nu știu unde, printr'un sat,
Cam ochind mai pe sub garduri
Gâști, purcei de cumpărat,
Eată vede de 'ntemplare
Gâini, curci, curcani, cocoși,
Ear' pe-un gard mai colo-'n curte
Vede niște nădragii roșii.

— Nădragii roși! vorbește dînsul.

Doamne sfinte Dumnezeu!

Ce-ăș mai da ca să-'i am eu!!

— Ei, ce-ai da? întreabă gazda

— Hei, de-ar fi să mi dea mie

Eu 'i-ăș da 'și-o 'mpărăție.

— Apoi dă-'mi să 'i dau eu,

— Dacă n'am, drăguțul meu.

— Dar' ce ai!

— De, ce să zic?

Pân'acuma n'am nimic!

— Hai să-'i dau eu dar' bătaie,

Douăzeci de bețe vrei?

— Cum nu! Numai să 'mi-i dai.

După asta 'n scurtă vorbă,

Pune-'l jos și trage-'i, trage-'i

Douăzeci, și-'i dă nădragii.

Ear' apoi vîzînd odată

Pe-un... Cătană de cei mari

Din konvezi ori din husari

Cu nădragii tot roși, la fel,

Stă privind întins la el.

— Dar' ce stai așa Țigane,

Și te uîți așa holbat?

— De mă uit, Țiganul zice,

Vreau să știu cu-adeverat

Ca să ai nădragii-aceștia

Câte bețe-'i ti mîncat.

T. D. Speranță.

Ce face neprevederea și în unire stă puterea.

Comedie populară într'un act.

Personale: { Moș Stan, județul Dimbovița
Tudor, fiul unui sătean din Bezdead

Scena reprezintă o uliță din sat.

Scena I.

Moș Stan (spriginindu-se într'un ciomag, merge încetinel pe drum, cătră cămătarul satului):

Vai de mine, Doamne!... De oi mai trăi mult așa, o să 'mi-se vindă și pielea la mezat!

Tudor (nepot lui moș Stan, îl în-tâlnește imediat):

Bună ziua, moșule! Cum o mai duci cu bătrânețele?

Moș Stan: Mulțumim d-tale nepoate!... cu bătrânețele o duc cum o duc!... dar o duc rău cu pîrdalnică de sărăcie!?

Tudor: Cu sărăcie?! Ea mai las-o încolo de sărăcie, moșule, că doar' n'oi fi tors pe ea! Scapă-te de ea, și pace bună!

Moș Stefan: Doamne!... Nepoate!... cum o să mă scap de ea, când a încălecat pe mine și se ține de capul meu, tocmai ca scaiul de căne! Nu mai e mult și mă lasă făr' de cenușă în vatră.

Tudor: Poi, de ce ai lăsat o moșule, să încălece pe d-ta?...

De ce n'ai dat-o afară pe ușă?

Moș Stan: Ei! păcatele mele, Doamne nepoate! se vede că n'ai dat peste ea, ș'apoi atunci să-'mi spui!... Să v-zi cum îți curg zdrențele, de nu mai stârnești nimic pe lângă tine.

chiria casei. Numai casele, cari sînt date unui arîndaş deodată cu moşia, sînt libere de această dare, tot aşa cvar-tirele diregătorilor şi servitorilor. Edifi-ciile economice şi locuinţele servitori-lor economici sînt peste tot libere de darea de casă.

Proprietarii de case date cu chirie au să înainteze oficiului comunal, înainte de măsurarea dării, coale, în cari să spună chiria, ce o primesc, alte dări, aruncuri comunale, asigurarea, spese cu întreţinerea edificiului etc. Coala acea-sta trebuie să o subscorie proprietarul şi chiriaşul. O mărturie minoioasă se pedepseşte cu 2—100 cor., afară de aceea plătesc amîndouă părţile o dare în-treită.

Darea după chiria casei se socoteşte (afară de Budapesta) în modul următor: Dacă chiria face d. e. 400 cor. se scad 30%, cheltueli de întreţinere şi amortisare de capital, rămînînd 280 co-roane, din cari se iau 16% ca dare, aşa că aceasta face 44 cor. 80 bani.

În oraşele, unde să închiriază ju-mătate din locuinţe, se socotesc pentru întreţinere 25% şi darea după chirie se socoteşte cu 22%.

Dacă stă o locuinţă de închiria goală, trebuie înştiinţat (fără timbru) la perceptorat în timp de 14 zile dela datul, de când stă goală, tot aşa trebuie înştiinţată închirierea din nou în timp de 14 zile. Dare de chirie nu se plă-teşte pe timpul cât stă locuinţa goală. Cel-ce nu înştiinţează în timpul hotarît, vine pderesit cu 2—10 cor.

Darea de casă se măsură pe 3 ani. Soutirea de dare, adesea terminul de când înceată, trebuie înştiinţat în termin de 14 zile la primărie, altminteri proprietarul are să plătească de 1—8 ori da-rea neplătită ca pedeapsă.

Soutirea de dare o hotăreşte per-ceptoratul.

La nenorociri (foc, surpări etc.) încă se scade darea începînd cu ziua, când s'a întemplat pacoştea.

La case trebuie arătate schimbările de proprietate în curs de 4 săptămâni, foc, surpări etc. în timp de 8 zile la ofi-ciul comunal. (Va urma).

Starea economică a satelor.

Ministrul cultelor şi instrucţiunii publice din România a însărcinat pe învăţătorul G. Dumitrescu-Bumbeşti cu facerea unei anchete asupra funcţionării băncilor şi societăţilor economice, pre-cum şi cu organizarea lor la sate.

Iată ce referat 'i-a adresat acest meritos apostol:

Domnule ministru.

Potrivit ordinului şi delegaţiunii ce 'mi-aţi dat şi constantelor stăruinţe ale d-voastre, ca chestiunea băncilor populare să fie serios şi cu toată chib-zuinţa pusă la ordinea zilei, precum şi dorinţei de atâtea-ori exprimată de d-voastră de a se vedea ce s'a făcut şi se poate face în această chestiune, am onoare a vă aduce la cunoştinţă următoarele:

Domnule ministru, înfiinţarea de bănci populare, prin toate comunele ru-rale din frumoasa noastră ţară, este una din cele mai salutare şi mai nemerite reforme economice şi morale, unul din cele mai de seamă leacuri împotriva su-ferinţelor şi relelor de cari sînt bân-tuiţi sătenii nostri, de cari e atinsă eco-nomia noastră naţională.

Aş îndrăzni să afirm, domnule ministru, că aducerea în fapt a băn-cilor populare ar fi una din reformele cele mari ale dezvoltării statului nostru modern şi care ar imprima o nouă şi sănătoasă direcţie în viaţa naţională şi morală a ţerii rurale, mai ales.

Este de netăgăduit, că am făcut progrese mari, uimitoare chiar, într'un timp relativ scurt pe toate terenurile manifestării noastre naţionale de stat modern. Întinsul ţerii s'a brăzdat de numeroase reţele de drum de fer, cari înleznesc comerţul şi favorisează des-voltarea industriei naţionale, atât de ne-cesară tinărului nostru stat, ramificaţiuni însemnate de linii ferate s'au abătut în dealurile şi munţii nostri, spre a se în-lesni exploatarea nepreţuitelor bogăţii ale solului şi subsolului nostru.

Porturile noastre au luat şi ele o dezvoltare mare, ear' podul peste Du-năre şi portul Constanţa pun coroana

stăruinţelor noastre deschizînd şi în-lesnind produselor naţionale drumul către mare. Instrucţiunea publică a luat un avînt serios şi cu toate lipsurile, ce mai avem de îndeplinit, putem privi cu încredere în viitor. Oraşele au făcut progrese mari şi unele rivalisează poate în multe privinţe cu alte oraşe din străinătatea civilisată.

Satele însă, domnule ministru, să-tenii n'au făcut progrese prea mari, în tot cazul nu sînt la nivelul sfortărilor, pe cari le-a făcut statul român modern, aş cuteza să zic: au rămas înapoi cu mult.

S'a dat sătenilor pămînt de lucru şi se dă încă neîncetat; li-s'a înlesnit în-vătătura de carte, deschizîndu-li-se şcoale la îndemână, cu învăţători price-puţi. Li-s'au dat preoţi din ce în ce mai pregătiţi a lucra pe calea morali-tăţii şi a îndrumării la o viaţă nouă; s'au instituit concursuri agricole pen-tru a îmboldi pe săteni la o mai bună îngrijire a culturii pămîntului, s'au fă-cut creditele agricole, destinate a în-lesni pe muncitorii agricoli cu capita-lul trebuincios la procurarea seminţelor, a vitelor şi uneltelor agricole, la nevoie s'a dat sămînţe în natură, hrană chiar pentru vite şi săteni.

S'a făcut în sfîrşit pentru săteni tot ce se putea face pentru o parte, cea mai numeroasă din populaţia ţerii.

Totuşi, domnule ministru, în cea mai mare parte sătenii nostri trăesc în lipsă şi sărăcie, muncesc pămîntul în chip primitiv, ear' flagelul alcoolis-mului se întinde pe zi ce trece, boa-lele de diferite feluri fac revagii mari, alimentaţia e deplorabilă, vitele sînt rău întreţinute şi tratate, înşişi sătenii de-generează, încet, dar' constant.

Atât ca învăţător, cât şi ca delegat din partea domniei-voastre a mă ocupa cu chestiunea înfiinţării bănci-lor populare, am constatat că ântăia cauză a acestei rele stări a sătenilor nostri este lipsa lor de prevedere, lipsa spiritului de economie şi în al doilea rînd slaba iniţiativă privată, care este rară mai în toată ţeara şi mai ales la sate.

Tudor: Se vede, că pe d-ta s'a strîns toată de-'i eşti aşa duşman?

Moş Stan: Când arfi numai pe capul meu, n'ar fi nimic, sărăcuţul de mine; dar' e pe tot satul!

Tudor: Cum? pe tot satul!?

Moş Stan: Ha!... Ha!... Ha!... ba-tă-te sănătatea nepoate! mă făcuşi să rid; păi, pe tot satul. Ce?... Te prinde mirarea?

Tudor: Păi cum să nu mă prindă moşule, dacă un sat întreg nu e în stare să dea sărăcia la o parte!

Moş Stan: Ei, dragă nepoate? ce să mai zic?? Poate că la voi o fi mai lipsă de sărăcie.

Tudor: La noi!: la noi în sat, să-răcie! Ferit-o sfântul moşule! O fi fost ea vre-odată, dar' de-atunci a murit.

Moş Stan: Sărăcie şi moartă! Cine o fi mai văzut? Ean lasă nepoate: mă duc să-'mi ved de sărăcie. Cale bună (trece înainte).

Tudor (luându-se puţin după el): Ia mai stai moşule! să ne înţelegem, ântăiu îmi spuseşi, că ai vrea să scapi de sărăcie, şi acum te duci să vezi de ea?

Moş Stan: Păi de ea să ved, că de alteineva n'am de cine.

Tudor: N'ai de cine moşule? Ia de casă... de plug..., de ogor... de gră-dină...

Moş Stan (descurajat): Ce casă! ce plug! ce ogor!... 'Mi-s'au vînturat de mult, cum vînturi pulberea în moară! (învîrte cu mâna, ca la morişcă).

Acum mai am un pogon de pămînt, mă duc să mă curăţ de el, că 'mi-e că prăseşte

Tudor: Cum aşa moşule! Eu nu înţeleg. Te rog explică-'mi, cine 'ţi-le-a vînturat?

Moş Stan: Cine?

Tudor: Ei! cine?

Moş Stan: Al de-'i dă mâna ne-poate!

Tudor: Cum al de-'i dă mâna?

Moş Stan: Se vede, că n'ai auzit proverbul: Cine poate oase roade, cine nu, nici carne moale. Pricepi acum ne-poate?

Tudor: Bine moşule! aşa te în-ţeleg; dar cum îl chiamă?

Moş Stan: A! cum îl chiamă! asta vrei s'o ştii! Boer Hristea Sîrbu! Ai aflat acum?... El 'mi-a luat şi casa şi grădina!... şi ogorul... acum, mai am ce păcatele mele am şi sînt lefter.

Tudor: Mă prinde mirarea moşule! Ce are boer Hristea Sîrbu cu dumneata?

Moş Stan: Ce să aibă... Iacă... are! Odată 'mi-am cumpărat boi, şi 'mi-a luat ogorul. Altă dată 'mi-a dat bani să-'mi fac plug şi car, şi 'mi-a luat boii. Altă dată m'a scos din foamete şi 'mi-a luat anul ceştalalt bucatele ce bruma putu-sem aduna. Mai acum un an 'mi-a dat bani de am îngropat mătuşa, şi 'mi-a luat carul şi plugul. Deci, vezi d-ta,

Domnule ministru, boala care face însemnate victime la orașe, luxul, luxul în haine, a pătruns prin importanțe dela orașeni la sate, mai ales în tineretul satelor. Pentru a-și face acest gust, mulți săteni vând tot ce au muncit într-o vară, își opresc numai strictul necesar, așa că anul următor nedându-le același produs, echilibrul în traiul lor s'a rupt, sărăcia îi urmează și împrumutul, datoriile cu dobânzi oneroase pun vârful unei situațiuni rele, de care nu mai pot scăpa decât în rare cazuri și cu mari greutate.

Alți săteni, mai puțini, când au un ban, se dedau la alte cheltuieli nefolositoare, vizitează cârciuma mai des, fac nunți, cununii, fac petreceri peste puterile lor, cari earăși îi duc la lipsă atunci când anul e îmbelșugat și apoi urmează un an mijlociu ori rău.

O foarte mare parte din săteni sunt victimele cămătarilor, cari constituie un pericol permanent pentru sătenimea noastră. Acestia profită de nevoile sătenilor, fie de o moarte în familie, fie de pierderea unei vite, botezul unui copil, fie că voiesc a-și cumpăra uneltele agricole și n'au ce amana la credit, deși sunt oameni muncitori și perfect de cinstiți, sunt nevoiți să împrumute bani cu procente fabuloase: 1 și 2 lei pe lună la Napoleon, ceea-ce vine 60 și 120% pe an.

Nu sunt rare cazurile la astfel de datornici, când ei n'ajung să plătească fie în muncă, fie în bani datoria, ci o trec asupra urmașilor, cari rămân vecinic datori, mai ales când familia e numeroasă și are puține mijloace de trai.

Prea puțini săteni, domnule ministru, pun la o parte când au pentru vremuri grele; acestia nu duc lipsa mai nici odată și ceea-ce e trist rîd, nu povățuesc, nu îndeamnă și pe alții la economie, ba profită de slăbiciunea aceluia, se prefac în cămătari și îi speculează fără milă.

Sunt dator să recunosc aci, domnule ministru, că cea mai mare parte dintre învățători, o mică parte dintre preoți și puțini, foarte puțini proprietari și arîndași muncesc cu tragere de inimă, sfătuesc, aleargă, fac tot ce pot

pentru a scăpa satele și pe săteni de toate relele, îndeamnă la o muncă rațională, sfătuesc pe țărani să fie economi și chibzuiți. Unora ca acestia li-se datorează în parte mult puținul bun ce s'a mai făcut la sate. Dar, cum arătai mai sus, sîntem totuși departe de a constata că satele noastre stau bine și că starea economică și morală a sătenilor a făcut progrese mari.

În chipul acesta e neapărat și trebuincios să se ia măsuri serioase de îndreptare, de însănătoșire. Aci e locul și rolul băncilor populare. Sitenii, începînd a depune lunar micile lor economii la bancă, de o camdată mai cu greu și încet, dar' din ce în ce mai regulat, prind gust de economie, se interesează de avutul lor, căci »unde-i comora omului, acolo-i și inima lui«. Pe nebagate de seamă economia se va manifesta în toate acțiunile sătenilor, fapt care va aduce cu siguranță o îmbunătățire morală.

Când săteanul va vedea că din o mică și neînsemnată sumă, pe care el altă-dată o desprețuia, o chelcuia cu ușurință, când o vedea, zic, că din aceste mici depuneri la capătul anului și-a făcut un capital, e mai mult ca sigur că zece conferințe, o mie de sfaturi fac mai puțin ca bonul sau livretul în care i-se arată capitalul și dela care va învăța, fără îndoială, să fie mai cu frîu la cheltuieli.

Pe de altă parte, când nevoia l' sugrumă la gât, își va găsi bani la bancă cu dobîndă mică și se va înlesni, va învăța să fie prevăzător și atunci, când va avea mai mult, se va abține dela cheltuieli nefolositoare și va prețui mai bine valoarea banilor.

S'a constatat, domnule ministru, că în satele unde s'au înființat băncile populare, sătenii sînt într'o îmbunătățire materială și morală, se adună mai des, discută, se interesează de avutul lor, au mai rărit cărciuma, de unde pornesc cele mai mari rele, se duc mai des la biserică, nu lipsesc dela conferințele culturale și se observă tot acolo că școala e mai frecventată, mai regulată și de mai mulți copii ca aiurea.

Dar', domnule ministru, de chestia băncilor populare atîrnă și buna cultură a pămîntului deosebit; că săteanul va câștiga încrederea în puterile sale, nu va mai aștepta ca statul să-i dea de toate, până și hrană sie-și și viteilor, când ploaia binefăcătoare nu a căzut îndeajuns peste câmpiile țării. El va deveni atunci vîrstnic, căci se va îngriji singur pe sine la vremuri grele, va simți mai puțin greutatea vieții și-și va achita mai regulat și mai ușor dările lui către stat, județ și comună.

Sătenii, adunându-se mai des, conducătorii băncilor sfătuiindu-i, organizînd chiar un fel de premii pentru aceia, cari îngrașă pămîntul mai bine, cari ară la timp și mai bine, prășesc porumbul de două ori și pentru acei săteni, cari îngrijesc vitele și le nutresc după povața învățătorilor și a oamenilor luminați ai satelor, nu în chipul cum sînt îngrijite și nutrite astăzi, întocmind premii, sau numai mențiuni onorabile, înțaietatea în împrumut pentru sătenii, cari vor cultiva zarzavaturi, pomi, etc., agricultura n'ar avea decât de câștigat și întreaga economie națională s'ar îmbunătăți curînd în mod simțitor.

Tot prin băncile populare s'ar crea și coșarele de rezervă și magazine de consum, ideie care prinde din ce în ce mai mult teren la sate, meritînd atenția bunilor patrioți.

Domnule ministru, nevoia, unită cu priceperea, cu iubirea creștinească de aproapele și de patrie, a îndemnat pe unii învățători sătești mai din vreme, pe câțiva preoți, proprietari, comersanți, etc. ca să înființeze pe ici-colea câte o bancă populară.

Dela un timp încoace, grație stăruințelor d'voastră, înființarea acestor bănci s'a lăsat foarte mult în toate județele, încât până în prezent sînt în toată țeara 256 bănci populare, cari represintă un capital de lei 2.346.046.18, cu 20.404 membri.

Pentru a se cunoaște situația clară a acestor bănci, pentru a avea un punct de plecare, am dat pe județe și comune un mic istoric și cu situația fiecăreia în parte, material care ar putea forma primul anuar al băncilor po-

când vream să mă cârpesc de una, pierdeam pe celelalte, până 'mi-a dat stîngerea. Acum mai am un pogon: mă duc să-l adresez pe bucate.

Tudor: Pai cum așa, moșule?... Poate o'ai făcut schimb, una pentru alta.

Moș Stan: Ba nu nepoate!

Tudor: Dar' cum?

Moș Stan: Cum să fie? Când am luat bani cu împrumut, până să-i plătesc ce am luat, s'a îndoit împrumutul. Timpul nu m'a ajutat, așa că 'mi-a luat una câte una, până m'a golășit de tot. Dar' nu numai pe mine, ci pe tot satul.

Tudor: Păi ce Român e ăla, moșule, când, dacă 'ți-a făcut bine, pe urmă să te juipoaie?

Moș Stan: Pielea de pe el o fi de Român, nepoate!... dar' inima-i e de Bulgar turcit; căci știu bine că e Bulgar... Când a venit la noi în sat, nici tichie-n cap n'avea ca lumea, ș'acum, ved că e om mare!... 'Și-a cumpărat moșie și satul cu oameni cu tot!

Tudor: Mare minune-mi spui, moșule! Mă mir, zău!

Moș Stan: De ce te miri?

Tudor: E de mirare moșule! Cum?... n'avea tichie... ș'acum are moșie... și-a mai cumpărat și satul cu oameni cu tot!

Moș Stan: Cum a făcut, a avut noroc cu carul, turcitul de el!

Când a venit în sat, știu minte ca astăzi! Era pândăraș la grădina lui Dedu-Ivan zarzavagiu: ușuia găștele să nu pască troscot... apoi lucrător și de aci vînzător. Apoi așa a mers doi trei ani de zile; a luat pe fata lui moș Petru; s'a bășcuit de Dedu-Ivan, muncea vara un pogon de grădinărie; ear' iarna vindea pește putred și opinci. Și azi așa, mîne tot așa; ne-a furat banii și bucatele. — Până-ce într'o bună dimineață, a dat svon, că el dă bani împrumut; și oamenilor atât le-a trebuit!... Apoi unul până altul și-au închiriat pămîntul lui, până când a pus mîna pe averea noastră toată... Ne-a jucat păpușa bine, teapăn:

și azi ne-a făcut păpușoi nu glumă. Că jucăm cum ne cântă el. — Nu ia franc, oisută! la sută, când e vorba de împrumut... Apoi mai gonește sărăcie... de... să te vedem!?

Tudor: Cum îmi spui, e rău de tot, moșule! Tocmai acum pricep eu cauza sărăciei d'voastră... Și o să vă sugă și mēduva din oase, nētotul, dacă nu 'l-ați gonit din sat.

Moș Stan: Ce goană nepoate? Că se uită oamenii la el ca la Dumnezeu.

Dar' să-l mai gonim cu ciomagul!

Tudor: Nu ou ciomagul, moșule, ci ou unirea!?

Moș Stan: Care unire, nepoate!

Tudor: Să vă uniți unul cu altul, să vă faceți bancă în comună.

Acolo o să vă împrumutați ușor, și să vă păstrați economiile.

Moș Stan: Dar' cine a mai făcut așa, nepoate?

pulare din țeară pe 1901 și care ar trebui de acum înainte să se facă la sfârșitul fiecărui an, pentru a se vedea progresul în general al tuturilor băncilor și al fiecăreia în parte.

Cu acestea sfințesc, domnule ministru, asigurându-vă că recunoștința sătenilor, în folosul cărora se întemeiază băncile populare, va fi mare pentru acela, care a pus și va pune umărul, mâna și mintea în sprijinul lor, spre folosul patriei.

Primiți etc.

Delegat pentru înființarea și conducerea băncilor populare
G. Dumitrescu-Bumbești.

De-ale artileriei (tunarilor).

Ministrul de război a publicat o ordinațiune nouă, prin care se regulează procederea cu gloanțe de tunuri, cari se perd cu privilegiul pușcăturilor la țintă. De multe-ori se întâmplă nenorociri din cauza astorfel de gloanțe, s'au întâmplat și cazuri de aflători de astfel de gloanțe au fost pedepsiți. E deci de interes ca și civilii să unoască cele cuprinse în porunca ministrului de război, mai ales că deprinderi de pușcat cu tunurile nu se fac numai în 2-3 locuri din țeară.

Gloanțele perdute au să fie căutate încă din ziua pușcatului sub supravegherea unui oficer și cele neaparte au să fie stricate acolo pe loc. Civilii (nemilitarii) au să fie încunoștiințați prin autoritățile civile înainte de începerea deprinderilor de pușcat, că nimănui nu-i este iertat a pune mâna pe un astfel de glonț aflat, ori cel-ce a dat de vreu-nul să înștiințeze gendarmeria sau primăria. Civilul, care înștiințează aflarea unui glonț de tun, capătă de glonț un premiu de o coroană. Și soldații trimiși să caute astfel de gloanțe capătă premii pentru cele aflate, și anume pentru un glonț ajustat aspru 50 bani, pentru unul ajustat orb, după calibrul, 10 bani până la 1 cor., pentru particule de glonț, după felul materialului (plumb, fer, zinc, antimon, aramă, bronz cositor, aluminiu) dela 2 până la 80 bani.

SFATURI.

Contra arsurilor. Luăm gălbenușul unui ou, tot atâta ulei de in și punem în amestecul acesta făină de cretă până se face un cir grosior. Acesta-l întindem pe o bucată de pânză și-l punem pe rană; dacă s'a sbicit, îl înoinm. Și arsurile cele mai grele se vindecă în modul acesta.

Pomii nu mai fac fructe, auzim pe mulți plângându-se. De multe-ori cauza e sărăcierea pământului în urma recoltelor de mai înainte. Deci să dăm pământului îndărăt bătăr o parte din ce i-a luat pomul, ceea-ce se face prin gunoaie. În jurul pomului, cam la depărtarea până la care ajunge și coroana, săpăm un șanț, pământul scos din el îl amestecăm bine cu gunoii și-l așezăm în groapă. Nu strică, dacă și udăm din când în când. — O altă cauză de slăbire a roadei sunt ramurile prea dese, cari trebuie rărâte fără milă.

Știri economice, com. industr. jurid.

Comerciu estern al Ungariei în Ianuarie și Februarie a fost la import de 554.584 bucăți și 4 mil. 786.174 m.m., la export de 1 mil. 027.743 bucăți și 8 mil. 531.982 m.m.

Date statistice dela căile ferate. În anul 1900 s'au scos la gara din Sibiu 290.828 bilete, la cea din Brașov 282.809, la cea din Cluj 218.065.

Starea sămănăturilor în România. După știrile primite la ministerul de domenii, starea sămănăturilor este în general următoarea:

Grâul de toamnă sămănat de timpuriu a răsărit bine și este frumos; cel sămănat târziu a suferit puțin din cauza gerului, sēcara de toamnă sămănată de timpuriu este bună și n'a suferit nici o stricăciune, cea sămănată târziu și care a fost numai grăpată pe unele localități a răsărit rară; rapița se arată a fi bună, iarba de iamașuri a început a răsări.

Timpul e favorabil sămănăturilor. Deși pământul este umed, se simte nevoie de ploaie.

Dela băncile noastre. »*Oltana-Viștea-inferioară.* Anul III. Fondul de rezervă 22.844, depuneri 106.326, venitu curat 9260 cor.

»*Poporul* din Lugoj a votat pentru scopuri filantropice-culturale 1209 cor. 78 bani.

»*Șoimușana*, Șoimuș. Anul IV. Fondul de rezervă 1957, depuneri 5225 profit curat 2194 cor.

Raport economic în luna lui Martie. Pomii și vița de vie au iernat peste tot bine. În vii se lucră. Lucrările la câmp au început pretutindeni. Pe pustă au sămănat deja orz, ovės, lucernă, ici-colea și napi. Sămănăturile de toamnă sunt peste tot bune, pe alcurea au stricat insectele și șoarecii. În Ardeal au făcut gerul pagube mai ales în ovese. Rapița e mai frumoasă ca anul trecut. De nutreț îndeosebi paie, e lipsă.

În Basarabia bătue pe o scară înțensă antraxul sau pesta siberiană după-cum se numește în localitate.

FELURIMI.

Menelic, împăratul Abisiniei, întrece cu mult pe premergătorul lui, împăratul Ioan, care dăduse atâta de lucru Englezilor. El a dovedit Europei în războiul cu Italia, că nu e o căpetenie de Negri, asupra căruia să poată hotărî după plac diplomații în palatele lor. Dar ceea-ce e și mai mult, s'a dovedit și om cu inimă compătimitoare față de deapropoalele lui. Când isbugnise acum 10 ani ciuma în împărăția lui, umbla însuși pe la familiile, în cari moartea secerase pe susținătorii lor și foarte adese-ori ara împăratul cu propriile lui mâni bucățica de pământ a nenorociților. 3 ani de zile n'a mâncat carne și întrebând fiind, pentru-ce face aceasta, răspundea: »Cum aș pute eu trăi bine, când poporul meu duce lipsă?»

Tudor: Noi și părinții noștri, moșule!
Moș Stan: Dar' cine v'a spus treaba asta, nepoate.

Tudor: De vrei să afli începutul, moșule, mai îngăduie nișel.

La noi în sat, după-cum mi-a povestit tata, Dumnezeu să-l ierte! au fost mulți jupuitori fără milă, de cari se află la d-voastră, nu unul, și nu pricepea nimeni cum să se curețe de ei. Nici oameni cu știință de carte, nu erau în sat ca azi; căci nici școală n'avea satul pe atunci.

A dat Dumnezeu de ni-s'a făcut școală; ne-a venit un dascăl priceput, care văzând sărăcia de pe oameni, i-a strâns într-o zi pe toți și le-a arătat calea avuției.

Moș Stan: Ioi-te-mă comedie!... Și cum i-a învățat nepoate să scape de sărăcie?

Tudor: Le-a spus, moșule, să se unească cu toții, să subscrie o lege, să pună câte un franc pe lună tot săracul

și cine are mai mult, poate să pună și mai mult. Și când au nevoie de bani să se împrumute de-acolo, plătind o mică dobândă. Ei au înțeles; s'au unit, și în al doilea an dela unirea lor în bancă, jupuitorii și-au luat tălpășița și au sters-o la sănătoase, pleșind de necaz; ducându-se până vor da de alți becișnici.

Azi avem moșule bani să împrumutăm trei sate, nu unul. Bisericii avem bune, școale bune, primărie bună, cărțurari buni; mașini de tot fel, și alte multe bunătați.

Pe grădinarii bulgari i-am gonit de mult; căci noi le-am luat grădinile și le muncim. Așa că azi, n'auzi pe unul, că nu e îndestulat.

Moș Stan: Trăii de-o mai auzii și pe asta! Auzi, auzi, comedia ta Doamne, Așa e dacă ați avut cine să vă învețe, nepoate; dar' pe noi cine o să ne mai învețe: mama litră și cu moș clondir? Ferice de voi, nepoate; și amar de capul nostru.

Tudor: Așa moșule! Mai bine vino la noi de te împrumută, cu 10 la sută pe an; și nu numai d-ta; ci tot satul!

Să ne vedem sănătoși moșule! (Dau mâna despărțindu-se).

Moș Stan: Cale bună, nepoate! (Apoi întorcându-se înspre Tudor). Dar' cum se chiamă satul d-voastră, nepoate?

Tudor: (întorcându-se puțin). Bezdead moșule!

Moș Stan (mirat): Bezdead! coala o palmă de loc... Dacă nu mi-aș uita (apoi făcându-și cruce). Ajută-mi Doamne să mai trăiesc, să le spun și alor noștri din sat astă minune, (apoi pleacă în direcție contrarie).

(Jucată în comunele: Fărcașele, Hôtărani, Cezieni și Stoenști, județul Romanai, cu ocazia conferențelor populare de cătră elevii școalelor).

N. Nișescu,
dirigintele școlii primare
rurale, comuna Fărcașele,
județul Romanai

CRONICĂ.

Dela Academie. Dl *Ilie Bărbulescu* a ținut Sâmbătă o conferință la Academia din București despre: *Calvinism*.

De membru în secțiunea științifică a fost ales dl *Stefan Hepites*, directorul institutului de meteorologie, până-acum membru onorific al Academiei.

Daruri pentru biserică. Iosif Hordobetz și Nicolae Cernea emigrați în noul continent în statul Ohio, au colectat pentru biserică gr. cat. din Ilimbay, distr. Cichindeal, suma de 500 cor. care s'a și depus spre păstrare în favorul numitei biserici.

Răposatul Mihaiu Dobreanu, fost paroh și vice-prot. on. în Tulgheș, a lăsat prin testament câte 200 cor. gimnasiului și internatului de băieți din Blaj.

Evlaviosul creștin Ioan Purcel și soția sa Maria din *Someșul-cald* au dăruit sfintei biserici un rînd de vestminte bisericesti în preț de 90 cor.

Din *Cisteiul ung.* ni-se scrie: Maria Habnic și Veronica Silai au făcut 3 rînduri de învățatori la altar, preteasa Leontina Timar a dat 3 rînduri de mese și 3 ștergare.

Studentii greci în România. *Gazeta nouă* aduce știrea, că studenții greci fac pregătiri pentru a întoarce vîșta din toamna trecută a studenților români. Președintele excursioniștilor greci va fi însuși rectorul universității, Sachelaropoulos, secondat de toți profesorii universitari. Escursiunea va avea loc în luna Maiu. Numărul excursioniștilor va fi de 500, în mare parte studenți, apoi ziaristi, bărbați de litere etc. Va veni și distinsul literat Filadelfos, apoi Lambros, marele istoriograf grec. Pe catartele celor două vapoare vor fi arborate drapele române. Escursionistii greci vor aduce ramuri de dafini dela Olimpia, simbolul gloriei. Ei aduc aceste ramuri în onoarea regelui Carol pentru jubileul de 25 ani a proclamării României de regat. Odată cu excursioniștii va veni și o delegație din insula Crete, unde Românii se bucură de multe simpatii.

Pentru masa studenților români din Brașov a depus doamna Elena vîd. Andreiu Popovici din Brașov 1000 (una mie) lei într'un serie fonciar urban român ca fundațiune specială pentru masa studenților români din Brașov, din ale cărei venituri să se folosească $\frac{1}{2}$ părți an de an pentru trebuințele mesei studenților, iar $\frac{1}{2}$ părți să se capitalizeze spre augmentarea fundațiunii.

Oameni cu mintea și inima la loc. În ședința ultimă a comisiei școlare din Marienfeld s'a luat în dezbateri un rescript al ministrului de instrucție, în care se clasifică succesul obținut în studiul limbii maghiare ca nesuficient și invită să se dea mai mare atențiune acestui studiu. Comisia școlară a decis unanim a răspunde ministrului, că din contră, să propune prea mult limba maghiară și prin urmare învață copii prea puțin din celelalte studii. Consiliul școlar reclamă în sensul legii să se pună mai mare pond pe limba germană, care e limba populațiunii. E de observat, că școala din chestiune e școală de stat, pe care a luat-o statul dela comună, cu condițiunea, că va susține limba germană ca limbă de propunere pe lângă limba maghiară. Bine înțeles, statul nu s'a ținut de cuvînt. Comuna a declarat acum, că e gata să aducă ori-ce jertfă numai să recăpătige școala pierdută. — În fine s'au trezit și Șvabii noștri!

Foc. Din Sebeșul-săseșc ni-s'a scris, că la tîlpăria lui Dahinten a fost un foc, care a fost localizat însă curînd de harnicii pompieri de-acolo și din Lancrêm Paguba e mare, dar' totul a fost asigurat.

O carte nouă. În Budapesta a apărut nr. 2 din *Bibl. popor. român.*, Poesii populare. Prețul 20 bani.

Omor în Turda. Lemnarul Romul Jeflea din Turda ducea lemne la o gură, ce-o avea pe teritorul, unde se ard cărămizile. Deodată vede, cum un Țigan cărămidar bate pe un Român. Jeflea sare în ajutorul Românului, ceea-ce vîzînd un alt Țigan cu numele Mihaiu Lakatos, a sărit cu un hîrleț și l-a tocat pe Jeflea în cap. Jeflea fu transportat la spital și nu e speranță, că va rămîne în viață. Tinera lui femeie — mamă a doi copii — auzînd, ce i-s'a întîmplat bărbatului, au apucat-o niște atacuri convulsive histerice.

Un harnic sergent-major. Dl Stefan Rusan, sergent-major (Feldwebel) la reg. 50 de inf. ne trimite o scrisoare, pe care o reproducem cu plăcere, fiindcă dovedește, că în pieptul scriitorului bate o inimă românească, încălzită de focul dragostei pentru înaintarea neamului său. Eată ce ne scrie: După un lung timp de serviciu, adevă de 8 ani la miliție de când servesc, dintre cari 5 ca sergent-major la comp. a 7. dela reg. 50 de inf. abia acum mi-s'a dat ocaziune, ca să dau lumină feciorilor, din cauză că orele de instrucție, de cetit și scris cu feciorii, le-a avut totdeauna sergentul de cancelarie, însă fiind acestia mai toți de o altă nație și vîzînd că osteneala acestora nu duce la nici un rezultat, ba încă și cari mai știau ceva scrie și ceti de-acasă uitau tot ce au știut fiind că nu era interes și atragere, m'am decis să mă pun pe lucru eu și am și început. După un timp de 3 săptămîni de lucru am observat, că pot să ajung la un rezultat oare-care, de aceea m'am înțeles cu stîm. domn Nicolae Ciureu, tipograf în Brașov, și am început la procurarea unei biblioteci populare, dară mai înainte am procurat abecedare pentru acei feciori, cari nu știu nimica ceti sau scrie, 32 de toți, cari nici n-rul 1 nu-l cunoșteau. Astăzi însă cetește fiecare și scrie singur. Vîzînd ceialaltii, cari știau mai puțin ceva ceti și scrie, am început la procurarea bibliotecii populare, care va rămînea totdeauna pentru comp. a 7. dară numai așa, dacă urmașul meu va fi tot cum sînt eu (Român) și dacă lucrul acesta îl va duce în bună stare și mai departe, dacă nu, atunci o împărțesc soldaților. Tot odată am cugetat, ca să le abonez *Foia Poporului*, din care cuget că mulți dintre soldații își vor procura știința și lumina care lipsește foarte mai ales la unii de prin poporul dela sate, dintre cari unii, orbiți, și acum spun că nici tata n'a fost popă, nici eu nu voi fi, aceasta însă o au vorbit acasă, dar' aci la miliție nu, mai cu seamă înaintea mea.

Indeosebi cred că fiecare dintre suboficieri cari se vor concedia, asemenea și soldații vor abona singuri această mult prețuită foaie, din care pot trage un folos foarte bun.

Necrolog. Subsemnații cu adîncă durere facem cunoscută încetarea din viață a iubitului nostru soț, părinte, moș și strămoș *Mihail Rimbaș senior*, proprietar, fost epitrop timp îndelungat al bisericii gr.-or. rom. din Hunedoara, membru în reprezentanța opidană și comitatensă etc., care după grele și îndelungate suferințe, împărțit fiind cu sfintele taine, și-a dat nobilul seu suflet în mâinile Creatorului în 3 Aprilie 1902, la 3 ore a. m., în al 80-lea an al etății.

Doamna Aurelia Goga, preteasă în *Rășinari*, a binevoit a administra fondului de 20 bani creat de Reuniunea sodalilor români din Sibiu, în scopul acuirării unei case cu hală de vînzare *suma de 8 cor.*, dăruită precum urmează: Iosif Goga, paroh 30 bani; Paraschiva L. Ciucean, Stanca C. Droc, Dobra A. Albu, Bucur Vidrighin, jurat comunal, fiecare câte 40 bani; Dobra P. Goța 50 bani, Aurelia Goga, preteasă, Octavian Goga, stud. fil. (Budapesta), Victoria Goga, învățătoare (Sadu), Claudia Goga, absolventă a școlii Civile, Eugen Goga, student în a III-a clasă gimnazială (Sibiu), Maniu Lungu, proprietar, Șerban Lungu, măiestru rotar, Nicolae Isdrailă, comerciant, Stanca Isdrailă, Șerban Ilcuș, pardositor, Paraschiva Ilcuș, Opreana Vidrighin, Demetriu Vidrighin, proprietar, Maria Vidrighin, Demetriu Suroiu, proprietar, Maniu Mitrea, econom, Sora M. Mitrea, Bucur Fruman, econom, Nicolae Lungu, faur, Ișă Giurcoiu, Aleman Giurcoiu, econom, Andreiu Simtion, econom, Măriuța Simtion, Comșa Mitrea, econom, Sora C. Mitrea, Stana Mitrea, Sora Mitrea și Dobra Mitrea, toți din *Rășinari* și fiecare câte 20 bani.

Colonisări de Ciangăi. Corespondentul nostru ne scrie, că în 7 Aprilie s. c. o caravană de Ciangăi din Bucovina, venind cu 20 de trăsuri au trecut pasul Bărgăului, oprindu-se la odihnă și în Borgo-Prund. Bieții Ciangăi într'o stare de tot miserabilă provocau compătimirea oamenilor. I-au adus în Chanaanul de aici, să-i colonizeze în Ungaria felix.

Miserie. Cât de nefastă este politica inaugurată de sistemul șovinist, care subordinează toate chestiunile mari și vitale pentru țeară grandomaniei naționale maghiare, se vede și de acolo, că miseria crește în Ungaria pe zi ce merge. O constată aceasta până și cele mai șovinite ziare ungurești. Astfel ziarul *Budapesti Hirlap* aduce știrea, că muncitorii fără lucru din Budapesta au adresat un memoriu ministrului de comerț Horánszky, în care cer să li-se dea de lucru căci la din contră peste 10 000 de muncitori vor fi siliți să emigreze la America.

În Ungaria grasează deci miseria. Oamenii își caută fericirea prin lumi străine. Fug de *fericirea* maghiară. Și patrioții noștri mai visează de... imperialism.

„Sâmbăta morților“. A trecut deja timp destul de lung dela succesa reprezentăție a sodalilor noștri din Sibiu: *„Sâmbăta morților“*. Fiind afluența publicului cu aceasta ocazie prea de tot mare, o mulțime nu au căpătat bilete. Acești doritori de *reprezentăție românești* au tot așteptat zi de zi anunțarea repetei piesei, cum se întîmplă la alte națiuni, în Sibiu. Vîzînd însă neîbîndirea dorinței, am fost rugați acum să lansăm noi această dorință a lor. Satisfacem bucuroși acestei rugăminți, convingîndu-se, că publicul va ști spriginii cu cuvenită atenție zelul și nobila intenție a sodalilor noștri.

Croații și Vaticanul. Rezolvarea chestiunii institutului *„San-Girolamo“* — după-cum am scris la timpul seu — a produs o nemulțumire foarte mare în Croația. După-cum anunță o știre din Zagreb, între episcopii croați se agită ideea, că față de hotărîrea Vaticanului să desvoalte o rezistență pasivă, adevă de nu mai trimită pe viitor nici un elev în numitul institut; iar din incidentul jubileului papal să nu se facă nici un pelerinaj la Roma. E interesant, că agitația aceasta este susținută chiar și de foile *clericale* din Croația.

Credință deșartă. Întruna din nopțile trecute niște indivizi, necunoscuți până acum, într-o comună în apropiere de Caransebeș desgroapă cosciugul fostului notar comunal, Alexandru Popoviciu, nu de mult înmormântat în cimitierul de acolo, și tăind o parte din el l-au străpuns cu un furcoi de fer drept în inimă. Ansă la acest pas ar fi credința deșartă: că s'ar scula noaptea din mormânt și ar umbla prin comună. Alții sânt de credință, că acest lucru l-ar fi făcut niște indivizi, cu cari fostul notar pe când trăia era în mare dușmănie.

De ale beției. P. Flor. din Orlat, beat lulea, a venit noaptea la casa primarului, i-a spart o fereastră și l-a amenințat că l'impușcă și-i dă foc. Primarul l-a încuiat în închisoarea comunală, de unde a scăpat însă pățimașul, alergând din nou, cu un topor în mână, la casa primarului, unde și-a continuat amenințările. Primarul a raportat procurorului.

— Intre Apolzenii I. M. și I. B. s'a iscat — la rachiu — ceartă. Cel dintâiu i-a versat soțului seu de stolă un pahar de rachiu în față. Cesta mănios s'a dus la casa celuilalt, unde a ciocănit până când a eșit nevasta afară, să vadă cine e, când s'a pomenit cu două pușcături de pistol asupra-i fără ca să fie nimerită. Și cazul acesta a fost arătat procurorului.

Statistica lunii Februarie. În luna Febr. s'au născut în Ungaria și Transilvania 64.244 copii și au murit sub 7 ani 20.360, peste 7 ani 21.483, sporul a fost deră de 22.401. Căsătorii au fost 27.298. — Pașapoarte pentru străinătate s'au dat 14.185, dintre cari 4.198 în Ardeal. — Focuri au fost 708 cu 1030 de arși și o pagubă de 2 milioane 594.020 coroane.

Netoleranță. Din Moșitci ni se știe: Eșind episcopul sârbesc din Vârșeț la mănăstirea din Meșitci s'au dus și Români la biserică să se cuminece. Episcopul a dat la început poruncă, să nu lase pe Români să intre în biserică, dar după ce au început serviciul bisericesc, ei au intrat. Dar n'au vrut să-i cuminece, așa că oamenii au rămas nemângâiați. Din parte-ne aducem aminte Românului, că lege și nație nu e tot una și să se ferească de străin, chiar de o lege fiind cu el.

Emigrare. Din Sabadka se vestește, că 600 lucrători din 3 sate au plecat în Germania, ce să caute de lucru.

Năpastă. Locuitorul I. N. Călin din Sebeșul-de-sus (comit. Sibiu) a fost lovit la tăiatul de lemne în pădure de un copac, care l-a ucis pe loc.

Logodnă. Aflăm cu plăcere, că dl Dr. V. Popovici-Hafeg, fiul dlui Bucur Popovici din Hafeg și director al institutului geologic din ministerul domeniilor din București, s'a logodit cu doamna Maria D. Brăteanu, fiica marelui patriot Dumitru Brătianu.

Regina Margareta în România. Veduva regină a Italiei, Margareta, în cursul lunii Maiu va visita orientul Europei și locurile sfinte dela Ierusalim. Tot cu acest privilegiu va visita probabil și România.

Unde se plătește mai multă dare? Conform statisticeii, se plătește dare, după fiecare cetățean: în Belgia 1 fl. 65 cr., Franța 1 fl. 86 cr., Austria 1 fl. 66 cr., Ungaria 2 fl. 91 cr.

Va să zică plătim mai mult ca în-
doit decât plătesc cele mai bogate state europene.

Vindere de tauri. Dela ferma statului din Turda se vor vinde prin licitație publică în 21 Aprilie n., la 10 ore a. m., 5 vaci și 7 junoci, toate de rasă curată ardeleană.

Inelele de logodnă au avut mare căutare la Paștile nemțești în Berlin. O singură fabrică de acolo a liferat 9000 părechi de inele tocmito. În alte fabrici au trebuit să lucre peste timpul obișnuit, așa de mare a fost în rebara după astfel de inele.

O gasetă sâsască în America Sașii noștri duși la America nu se mulțumesc numai cu gazetele lor, ce le vin din Ardeal, ci vor să și întemeze o foaie a lor în America. Ea va avea să apară la 1 Maiu și se va numi, să înțelege, că nemțește, »Vestitorul ardelean în America«. Bravo Nemți!

Preparandia rom.-cat. din Sibiu. Despre condițiunile de primire la această școală dăm, în urma cererii ce ni s'a adresat din mai multe părți, următoarele informațiuni. Se primesc fete, cari au terminat 4 clase civile sau 2 clase la o școală poporală superioară. Rugărilor, dimpreună cu atestat de botez, testimoniu școlastic și atestat medical trebuie înaintate până la 15 Iun. n. la direcțiune. În internat plata e de 18 fl., pe lună, afară de aceea 2 fl. taxa de înscriere, 10 fl. didactru, 10 fl. pentru spălat. Pot fi și esterne.

Un monstru. O femeie din comuna Bosia (România) a născut un copil cu 2 capete, o mână și un picior.

Din Rusia. După-cum spune o foaie rusească, în Rusia sânt 17 milioane de copii în etate de școală, cari n'au trecut pragul școlii. Și apoi să te mai miri de respirițiile de-acolo!

Honvezi nepatrioți. În Sătmar s'a întemplat un scandal patriotic. De când cu bandele honvedești de musică patrioții află o mare plăcere să audă cântece de-ale lui Kossuth zise de bandă »militară«. La o probă dela teatrul de acolo însă musica honvezească n'a vrut să cânte »Kossuthnota«. Un teatralist așa s'a infuriat din cauza aceste, încât a năvălit asupra șefului de musică și l'a bătut de l'a stilit.

În fântână a căzut economul Iacob Marian din Jelelea (Bănat), chiar când scotea apă. A putut să mai strige după ajutor, așa că niște vecini l'au scos încă viu din puț. S'a lovit însă așa de rău, încât a trebuit să fie dus la spital.

Femei contra esecutorului. În Gottlob (Bănat) a izbucnit zilele trecute din cauza esecutiilor comunale o adevărată revoluție femeiască. Esecutorul comunal voia să esecveze câțiva locuitori. Cum s'a auzit despre aceasta, toți cei amenințați au încuiat porțile. Numai unul nu și-a încuiat-o. Dar n'a intrat bine în curte și s'a văzut întâmpinat de vre-o sută de femei înarmate cu vase de tiniche, cari sberau și făceau cu vasele o gălăgie de spăriat. Bietul esecutor a luat-o la sănătoasa, femeile după el. Numai el știe, cum a scăpat. Contra lor a făcut arătare la pretură.

Din jertfele beției. La o trecătoare peste calea ferată dintre Senteș și Segvar și-a pierdut un muncitor vieța. Era beat și în beția lui a vrut să și arete vitejia punându-se în calea trenului, ce tocmai se apropia. Trenul l'a făcut tot bucăți, așa că sfărîmăturile trupului lui le-au adunat într'un sac și așa le-au dus acasă.

Suspendați au fost notarul și primarul comunei Orlovat (Torontal), neputându-și cinstii oficiul.

Dările indirecte aduc statului un câștig mai mare ca cele directe. Despre aceasta ne putem ușor convinge, dacă ne vom uita în tabela, ce urmează. Statul încassează după

1 ohlgr. pâne	3 bani.
1 » carne	2—5 »
1 » unsoare	32 »
1 » zahar	50 »
1 » cafea	90 »
1 » sare	22 »
1 » teă	220 »
1 litru bere	8—11 »
1 » vin	10 »
1 » rachiu	36 »
1 » petroleu	20 »
1 pachet de tăbac ordinar	6 »
1 țigare scurtă	4 »

Trăsnet. În comuna Feny a fost o mare furtună zilele trecute. Un fulger a trăsmit pe țeranul E. Pál când venia dela arat. A fost o minune, că nici băiatul lui, nici caii dela căruță n'au pățit nimic. După el au rămas 6 orfani, a căror mamă a murit mai de mult.

Pentru larma făcută pe stradele Sibiuului când cu asentarea au fost depuși 23 feciori din Slimnic cu câte 3 coroane. — Câteva comune sânt vestite pentru purtarea necuviincioasă a tinerilor, cari vin la asentare. Și ce e mai dureros, purtarea aceasta o arată mai ales unii juni români, cari ored, că cine știe ce vitejie arată, dacă urlă cât mai sălbatesc printr'un oraș ca Sibiuul, unde sânt și mulți străini, cari duc apoi veste slabă despre noi.

Din America acasă. Din Oroszvezs (lângă Satoralia-Ujhely) plecaseră 50 familii, după ce și-au vândut tot, la îndemnul unor agenți Jidani, la America-de-sud în săptămâna trecută s'au rentors în patrie 36 familii, ai căror membri sânt cerșitori. Celelalte familii emigrate deodată cu acestea au perit. Fiindcă și-au vândut tot ce au avut acasă, trăesc din mila neamurilor și cunoscuților, până ce și vor căpeta de lucru.

Foc. La fabrica de zahar dela Bod a izbucnit un foc mare în grajdurile boilor de îngrășat. Au ars grajdurile și locuințele servitorilor. Dintre boi au murit în flăcări 43 numai 7 au putut fi scăpați. Paguba e peste 30.000 coroane, dar totul a fost asigurat.

Dela petrecerile noastre Corul plugarilor români din *Cenadul-sârbesc* a dat în 2 Martie a. c. o petrecere. Meritul succesului e al harnicului învățător D. Bozian, care în timp de 6 săptămâni i-a instruat pe plugarii noștri, ca să poată cânta liturgia în 4 voci a lui I. Vidu și afară de aceea și câteva cântece naționale, o piesă teatrală și jocurile naționale »Bătuta« și »Călușerul«.

Atât cântările, cât și piesa teatrală »Dela sat« au avut un succes peste așteptare. Îndeosebi s'au distins Iovan Dogogie, ca moș Ilie și Catița Radu, ca baba Stana; de asemenea bine s'au prezentat Todor Perian, Saveta Nicolaș, P. Lipovan, Catița Gălețag, Roca Muntean, L. Crăciun, A. Nicolaș, I. Regep, V. Suci, N. Gălețar, A. Socer, G. Pescar, I. Damian și I. Muntean. După piesa teatrală a urmat monologul Herșcu Boccegiul, foarte bine predat de G. Anichi.

Terminându-se toate au intrat în sală 12 feciori îmbrăcați în costume călușerești, cari sub conducerea dlui inv. Bozian ne-au înveselit cu »Călușerul« și »Bătuta«, jucate cu cea mai mare precizie.

După aceste a urmat petrecere cu dans. La petrecere am fost onorați și

cu prezența mai multor doamne, domnișoare și domni din Sân-Nicolaul-m., cum au fost Dr. N. Oprean, adv. cu stimata doamnă; domnii Mocian, Covaci, Mateșici, An. Minișan, inv, Bunei, Popescu, Marian, Doichiță din Agriș, Halmăgian preot, I. Tripa not. com., Boerescu, inv., toți cu stim. doamne; din B.-Comloș dl Popovici și d-na, din loc domnii Teodor Oprean, preot și doamna; Dr. E. Lucaciu, preot gr.-cat.; Faur, învățator și doamna; C. Băilă, pract., Al. Toția, inv., M. Iovici, învățator sârb; Zarici și fam. neguțător, George Têrzău, învățator în Agriș etc.

Venitul material a fost foarte îmbucurător: 184 cor., dar' venitul moral e și mai mare.

Mai mulți credincioși.

Știri din piață.

Sibiu. Grâu, hl. 12.40—13.60, șecară 8—8.60, orz 7.80—8.60, ovės 5—6, cucuruz 7.60—8.80 cor.; 10 ouș 34—40 bani.

Mediaș. Grâu hl. 13—13.50, șecară 9.50—10, orz 8—8.50, ovės 5.80—6, cucuruz 7.80—8 cor. 11 ouș 40 bani.

Piața banilor din Sibiu. Galbina 11.24; 20 lei (hârtie) 18.98; 20 lei (argint) 18.84, lira turcească 21.40, lira engleză 23.88; 20 marce germane 23.38; napoleonul 19.02; rubla (hârtie) 2.53; rubla (argint) 2.46 cor.

Convocare.

Domnul **Demetriu Comșa**, în calitate de comisar consistorial, convoacă învățătorii și învățătoarele din cercul **Orăștiei** la conferență, care se va ține la 18, 19 și 20 Aprilie st. v. în localul școlii gr.-or. din **Orăștie**.

Pe lângă partea oficială, se remarcă următoarele puncte:

»Cum ar fi să se întocmească învățământul în școlile populare pentru ca să aducă mai mult folos real și cari ar fi mijloacele pentru ajungerea acestui scop?« Disertație de **F. Nicoară**, învățator-dirigent în Vinerea și Constantin **Baicu**, învățator-dirigent în Orăștie.

»Plan de prelegeri pentru școlile cu 1 și 2 învățatori« de **Const. Baicu**, **I. Fleșer**, inv. în Orăștie și **G. Daniil**, inv. în Căstău.

»Cum este a se preda limba maghiară în școlile populare din punct de vedere pedagogic.« Disertația de **P. Onea**, inv. în Almașul-mare.

O prelegere practică din geografie cu despărț. 1—3 prin **T. Crișan**, învăț. în Băcăinți, ear' cu despărț. 4—6 prin **N. Voinea**, inv. în Vaideiu.

»Regula-de-trei«, prelegere de **I. Baicu**, inv. în Orăștioara-de-sus.

»Calcularea intereselor, prelegere de **I. Fleșer**.

»Cunoașterea și sorierea frângerilor vulgare«, prelegere de **G. Mateas**, inv. în Gioagiu.

Demonstrații practice din pomării și vîierit prin dl **Comșa**.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Dlul Al. Murgu, Foeni. Pe rënd. Trib. costă 28 cori, pe an. Foaia Pop. se trimite de aici Vineri dimineața, așa că cel puțin Dumineca trebuie să fie la d-voastră.

Dlul I. Oltean, Poșaga-de-sus. Publicăm la Cronică cele cerute. La toamnă bucuros te conducem.

Dlul Andron Păcurar, cor. Cisteiul-ung. 50 invitări costă, după felul hârtiei, dela 2 până la 5 fl 40 cr

Dlul Vasile Suciu Sudriaș Legea comunală cu 4) cr. o capeți la W. Krafft în Sibiu. Foi umoristice avem numai două: »Vulturul« la Oradea-mar și »Gura-Satului« la Arad. În România nu prea sunt foi potrivite pentru țărani, afară de »Albina« din București, care costă 8 lei pe an. Causa poate să fie din regină (matecă); trebuie să chemi un stupar, care se pricepe

Dlul Nicolifă Pandur, Comloșul-mare. În amândouă locurile trebuie să fie 8, așa că vina nu e a Englezului, ci a tipografului.

Săscanul. Doctor Alexandru Căruntescu n'a fost, ci un student, care a tradus cartea din nemțește, și-a luat numele acesta.

Dlul Ioan Simion, Ragla. Trebuie să te adresezi la o negustorie de semințe, fie Ed. Mauthner în Budapesta, fie Mühle în Timișoara.

Dlul Vasile Ilieș, Buziaș Ar trebui să te adresezi la librăria Gebauer din București, dar' e foarte scumpă.

Dlul Ioan Radu, Agnita. 1 coroană de publicare.

Pentru redacție și editură responsabil: **Victor Lazăr.**
Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: **Iosif Marschall.**

VERZEICHNISS
aller 50.000 Gewinne
Der größte Gewinn im glücklichsten Falle
1.000.000 Kronen.
Speziell sind die Gewinne wie folgt eingeteilt.

Sämtliche Gewinne werden in ca. 5 Monaten gezogen und sind in Baar zahlbar.	Kronen	
	Anzahl	Summe
1 Prämie mit	1	600000
1 Gew. 1	1	400000
1 " "	1	200000
2 " "	2	100000
1 " "	1	90000
1 " "	1	80000
1 " "	1	70000
2 " "	2	60000
1 " "	1	40000
5 " "	5	30000
1 " "	1	25000
7 " "	7	20000
3 " "	3	15000
31 " "	31	10000
67 " "	67	5000
3 " "	3	3000
432 " "	432	2000
763 " "	763	1000
1238 " "	1238	500
90 " "	90	300
31700 " "	31700	200
3900 " "	3900	170
4900 " "	4900	130
50 " "	50	100
3900 " "	3900	80
2900 " "	2900	40
50,000 Gew. u. Pr. im Betrage		13.160,000

Noroc deosebit la TÖRÖK.

Mulți, mulți s'au făcut fericiți prin noi!

Peste 6 milioane cor. au câștigat iubiții noștri mușterii dela noi.

Loteria cea mai bogată în șanse, din toată lumea, e loteria noastră de clase reg. ung. priv. care în curând va începe de nou. Din

100.000 LOSURI se sortesc **50.000**

cu câștiguri în bani, deci jumătate câștiguri din suma losurilor, conform conspectului de câștiguri alăturat.

De tot vine trasă la sorți enorme sumă de treisprezece milioane 160 000 coroane în timp de numai 5 luni. Întregă întreprinderea stă sub controla statului 32 1-6

Prețul, conform planului, pentru losurile originale la cl. I este:

pentru o optime (1/8) fl — 75 sau cor. 1.50
" un pătrar (1/4) " 1.50 " " 3.—
" o jumătate (1/2) " 3.— " " 6.—
" un los întreg (1/1) " 6.— " " 12.—

și se vor trimite cu rambursă, ori pe lângă primirea înainte a prețului. Planuri oficiale gratis. Comande pentru losuri originale rog a se trimite până la

21 Aprilie a. c.

cu deplină încredere la

A. Török & Comp.,

casă de schimb (bancă) **Budapesta,**

în Ungaria cea mai mare întreprindere pentru vânzarea în detail a losurilor loteriei de clase.

Despărțemintele loteriei de clase ale colecturei noastre principale:

Centrala: **Theresienring 46/a.**

1. **Waltzerring 4.**
2. **Museumring 11.**
3. **Elisabethring 54.**

Bilet de comandă spre folosire. St. d. A. Török & Comp., colectori principali Budapesta.

Rog să trimiteți pentru I. cl. los original de al lotere de clasă reg. ung. priv. și planul oficial.

Prețul în cor. } îl veți încasa cu rambursă } A se șterge ceea-ce } urmează cu mandat postal. } nu e de lipsă.

Adresa exactă:

Asigurarea pe viață

este astăzi pentru viitorul fiecărei familii un factor atât de important, încât o poliță de asigurare pe viață se nu lipsească în nici o familie. Mai favorabilă este aceea asigurare, care pe lângă ajutorul imediat în cazul morții, mai oferă asiguraților rămași în viață încă și $3\frac{1}{2}$ — $4\frac{1}{2}$ % interese după banii solviți. În țeara noastră există o unică bancă mutuală de asigurare, care — stând la înălțimea chiemărei sale — corespunde acestor cerințe, și aceea este banca

„The Mutual“

Aceasta bancă e cea mai mare și cea mai avută bancă de asigurare din lume, dispunând cu finea anului 1901 de o avere totală de

Franci 1,828,180.000.

Ea își are direcțiunea sa generală în New-York (America) și posedă în patria noastră concesiunea și garanța pretinsă de legile țării. Neavând acționari venitul ei întreg îl distribuie între cei asigurați. Asigurări se efectuează în toate combinațiile.

Direcțiunea pentru părțile ardelen

în Cluj.

Director: Lud de Szepessy.

Representanța cu corespondență în limba română în

Sibiu strada Wiesen nr. 10.

Representant: Eugen C. Pipoș.

24 3—26

Franzbranntwein-ul lui **BRÁZAY,**

cel mai răspândit
și mai neescepționabil mijloc de cură în casă.

Se espedează dela fabrica lui
Coloman Brázay,
Budapesta, IV., Muzeum-körsút nr. 23.
2 35—f2

Franzbranntwein-ul e un mijloc de neprețuit pentru indivizi de constituție slabă precum și pentru cei înaintați în etate, ajutându-le iute la întărirea corpului.

— Feriți-vă de imitațiuni. —

Fiți cu atențiune la marca de apărare.

Se capătă în ori-ce apotecă și în celelalte prăvălii.

Doi învățacei

cari se fi împlinit etatea de 14 ani se primesc în **franzelăria** lui

Nicolae Moldovan, 33 2—3

comerciant și franzelar în Toplița-română.

Descrierea Ardealului.

Cine voește să cunoască frumoasa țeară a Ardealului, și cu deosebire Munții-Apuseni, patria lui Horia și Iancu, să cetească scrierile, lui Silvestru Moldovan anume:

Țeara-Noastră,
descrierea părților sudice ale Transilvaniei
și Valea-Murășului, apoi
Zarandul și Munții-Apuseni.

Cu 9 ilustrațiuni și o schiță.

Descrierile sânt făcute în fel de călătorie, cu datinele și porturile Românilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, isvoare ș. a.

Fiecare carte costă 2 cor. (și 10 bani porto), în România 3 lei.

Toate ziarele noastre au apreciat în cuvinte elocvioase aceste descrieri, unicele ce le avem despre Transilvania în limba română:

„Liga română“, scria între altele:

„Până astăzi n'a existat în limba română o descriere a acestor regiuni atât de interesante din mai multe puncte de vedere. Dl Silvestru Moldovan a răspuns deci prin această publicațiune unei trebuințe ce într'adevăr se simțea la noi. Sperăm, că publicul cetitor va face acestei scrieri primirea amabilă pe care o merită“

Comande se pot face la

Librăria W. Krafft.

Lumînări de biserică

in tot felul de forme și mărimi, albe sau cu flori,
de stearină, ceară curată și ceară amestecată.

Toate felurile de lumînări de ceară precum și toate mărfurile de ceară se pot cumpăra mai bine dela fabrica de lumînări

GUSTAV MELTZER,

Sibiu, strada Gușteriței nr. 25.

Tot acolo se cumpără *ceară de albine curată* în ori-ce cantitate și cu prețurile cele mai *mari*.

34 1—

Gustav Dürr,

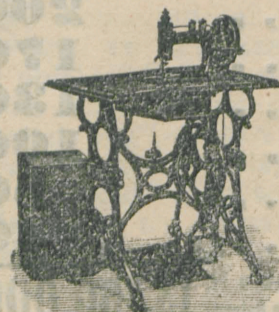
mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de **mașini de cusut** mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

— **Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.** —

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sânt executate **prompt, ieftin și conștientios** cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

[3] 11—

Liste de prețuri se trimit la cerere gratis și franco.